Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 199 (6128) ОКТЯБРИИН 3 ВТОРНИК 1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. СТАЛИНДА рапортнууд (1-дэхи нюур).
Хитадай Арадай Республикын арадай Центральна правительствын Түрүүлэгшэ Мао Цзе-дунда И. Сталинай эльгээhэн телеграмма (1-дэхи нюур).
Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ Советскэ Союзай Коммунистическэ Партиин Центральна Комитедэй эльгээhэн телеграмма (1-дэхи нюур).
Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Захиргаанай Соведэй Премьер ба Гадаадын хэрэгүүдэй Министр г. Чжоу Энь-лайда А. Вышинскиин эльгээhэн телеграмма (1-дэхи нюур).
РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ (1-дэхи нюур).
П. Моск атов.—Социализмын ороной ажалай резервнүүд (2-дохи нюур).
Г. Васецкий.—Ленинизм — ажалшадые коммунистическэ ёhоор хүмүүжүүлгын үндэhэ hуури мүн (2-дохи ба 3-дахи нюур).
ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси (4-дэхи нюур).

Арадай единэ дура зориг

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессто бэлэдхэл мүнөө бүхы оронуудта эдэбхитэйгээр ябуулагдажа байна. Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн улам ехэ хүсэтэйгөөр ургажа, үргэдэжэ үргэлжэлhөөр. Бүхы дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ тэрэ дэлгэрбэ. Элдэб янзын национальностьнуудай, элдэб зүhэ шарайтай, элдэб янзын бодолтой олон зуугаад миллион хүнүүд энэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Тус хүдэлөөе погранична хаалтануудшье, империалистнуудай заналта ба терроршье hаатуулжа шадахагүй байна. Энэ хүдэлөөн үргэнөөр ба баригдашагүйгөөр ургана. Олон миллион шэнэ хүнүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй зэргэнүүдтэ үдэр бүри жагсана. Эб найрамдалай түгэс хүсэтэ түшэг тулгуури болоhон Советскэ Союзай арадууд мүнөө үеын агууехэ энэ хүдэлөөнэй манлайда ябана.

Советскэ хүнүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэнүүдтэ хододоо ябаа. Социалистическэ гүрэнэй байгуулагдаhан түрүүшын үдэрhөө эхилээд, Советскэ правительство хадаа ленинско-сталинска сэсэмэргэн гадаадын политикые, эб найрамдалай политикые саг үргэлжэ ба хэлбэришэгүйгөөр ябуулжа байна.

Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэниие тойруулан нэгэдүүлhэн Стокгольмско Уряа манай орон дотор халуунаар ба эдэбхитэйгээр угтагдаа. Стокгольмско Уряае дэмжэхэ тухай ССР Союзай Верховно Соведэй түүхэтэ мэдүүлгэнь үнэхөөр үргэдэарадай дэбжэлтэ үүсхээ. Атомна зэбсэг хорихо тухай Урияада манай орон дотор багахан саг соо 115 миллион 275 мянга 940 хүн гар табяа. Энэ хадаа саарhан дээрэ миил гар табиhан хэрэг бэшэ. Энэ хадаа олон миллионно советскэ арадай единэ дура зоригые, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр манай эрид шиидэнхэй байhые, советскэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые өөрынгөө ажалаар бэхижүүлхэ гэжэ эрид шиидэнхэй байhые мэдүүлhэн ябадал гээшэ.

Москвагай ба Ленинградай предприятинууд дээрэ олоной суглаанууд угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр боложо, ажалшад хадаа эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна хоёрдохи конференцидэ ошохо өөhэдынгөө делегадуудые дэбжүүлбэ.

Волга, Днепр ба Аму-Дарьядахи асари ехэ барилганууд тухай Советскэ Правительствын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр советскэ арадай патриотическа угаа ехэ дэбжэлтын бадаруулагдаhан эдэ үдэрнүүдтэ, эб найрамдалай хоёрдохи конференцидэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Манай арадай эб найрамдалда дуралдаг тухай тодоор гэршэлhэн коммунизмын агуу hайхан барилгануудай проектнүүдые советскэ бүлэ бүридэ баяртайгаар зүбшэн хэлсэжэ байхадань, харин американска самолёдууд бомбын галаар Кореяын городуудые ба тосхонуудые шатаажа байна. Социализмын орон дотор байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэбэй ёhоор, хүнэй баяр жаргалда ба аша туhада зорюулан угаа ехэ газар дээрэ модод hуулгагдажа, сүл гобинуудые уhалжа, садуудые ургуулжа, уларилые хубилгажа байхадань, харин далайн саанахи империалистнуудай агентнүүд Баруун Европын оронуудаар тэнэн, дайнай хүнэhэ бэдэржэ, хүлhэнэй алуурша бандануудые суглуулжа байна.

Американска империалистнууд дайнай галые бүхы дэлхэй дээрэ тарааха hэдэлгэ гаргана, теэд, бүхы оронуудтахи эб найрамдалай тала баригша олон зуугаад миллион хүнүүд хадаа дай үүдхэгшэ империалистнуудта эсэргүү тэмсэлээ шангадхана.

Стокгольмско Уряада гар табилга эб найрамдалай хүсэнүүдэй дайшалхы харалга болоно, тиин энэ харалга хадаа арадуудай дабагдашагүй хүсые, эб найрамдалда эдэнэй дуралалые харуулна. Европодо, Азида, Африкада, Австралида ба Америкэдэ олон зуугаад миллион хүнүүд дайн хэрэггүй, хэрэггүй, хэрэггүй гэжэ бата шангаар мэдүүлнэ.

Эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай дура зоригые элирхэйлэн, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэхи тэдэнэй ургажа байгаа эдэбхидэ түшэглэн, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй бюрогой Пражска сесси болбол эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөе саашадань үргэдхэлгын шэнэ зорилгонуудые табиhан байна.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна хоёрдохи конференцидэ делегадуудые hунгаха талаар Москвагай ба Ленинградай заводууд дээрэ болоhон түрүүшын суглаанууд хадаа советскэ арад эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй энэ программые халуунаар дэмжэнэ гэжэ харуулаа.

Трибуна дээрэ гараха зуураа хүдэлмэришэд ба инженернүүд, техникүүд ба албахаагшад — коммунизмын эдэбхитэй байгуулагшад зүрхэн соохи hанал бодолоо дэлгэн нээhэн байна. Тэдэнэй үгэнүүдынь эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй идеянүүдээр гүн гүнзэгыгөөр нэбтэрэнхэй байгаа. Тэдэнэр хадаа социалистическэ Эхэ орондоо, большевистскэ партида, коммунизмын агуу ехэ байгуулагша нүхэр Сталинда хизааргүй инаг дуратай байhан тухайгаа хэлэбэ. Тэдэнэр хадаа коммунизмын асари ехэ шэнэ барилганууд тухай Советскэ Правительствын тогтоолнуудые манай бүхы арадай угаа ехэ омогорхолоор угтаhан тухай хэлэбэ.

Үгэ хэлэгшэдэй үгэнүүд соо, агрессорнүүдые гэдэргэ сохихо гэhэн, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түлөө эдэбхитэйгээр ба эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ гэhэн эб найрамдалай тала баригшадай хэлбэришэгүй дура зориг соностобо.

Советскэ хүнүүд эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна хоёрдохи конференцидэ Эхэ оронойнгоо эрхим хүнүүдые өөhэдынгөө делегадуудаар дэбжүүлнэ.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Генеральна Ассамблейн үзэмжэдэ СССР-эй Правительствын даалгабаряар советскэ делегациин оруулhан «Шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай ба арадуудай эб найрамдал болон аюулгүйе бэхижүүлхэ тухай Декларациие» манай ороной ажалшад патриотическа омогорхолой мэдэрэлээр, нэгэн hаналтайгаар hайшаана, халуунаар дэмжэнэ.

Эб найрамдалай тала баригшадай түгэс хүсэтэ хүдэлөөн илагдашагүй, ушарынь, энэ хүдэлөөнэй манлайда агууехэ советскэ арад ябана, ушарынь бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй гениальна вождь ба багша нүхэр Сталин эб найрамдалай туг баригша мүн.

Эб найрамдал хадаа дайе илахал!

(«Правдын» түрүү бэшэгhээ).

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РСФСР-эй хизаарнуудай, областьнуудай, округуудай, районно, городской, сельскэ, посёлогуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй hунгалтануудые хэхэ тухай

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын Верховно Соведэй Президиумэй тогтоохонь:

РСФСР-эй хизаарнуудай, областьнуудай, округуудай, районно, городской, сельскэ ба поселогуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудые 1950 оной декабриин 17-ной воскресеньдэ хэхээр зарлаха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.

Москва, 1950 оной сентябриин 30.

ТЕЛЕГРАММА

Хитадай Арадай Республикын арадай Центральна правительствын Түрүүлэгшэ г. МАО ЦЗЕ-ДУНДА

ПЕКИН

Хитадай Арадай Республикын Нэгэжэлэй ойтой дашарамдуулан хани ёhоной амаршалгыемни абахыетнай, г-н Түрүүлэгшэ, Таниие гуйнаб.

Бэеэ даанхай арадай-демократическа Хитадые байгуулгада саашадаа амжалтануудые туйлахые агууехэ хитад арадта ба Танда өөртэтнай хүсэнэб.

И. СТАЛИН.

Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет болбол хитад арадай национально-сүлөөлэлгын тэмсэлые, агууехэ түүхэтэ илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — Хитадай ахадүү Коммунистическэ партиие Хитадай Арадай Республикын Нэгэжэлэй ойн үдэр халуунаар амаршална.

Хитадай Арадай Республикые саашадань бэхижүүлхын түлөө, эб найрамдалай хэрэгэй түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлахыень хүсэнэбди.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

ТЕЛЕГРАММА

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Захиргаанай Соведэй Премьер ба Гадаадын хэрэгүүдэй Министр г. ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙДА

ПЕКИН

Хитадай Арадай Республикын тогтоогдоhоор Нэгэжэл болоhоной ойтой дашарамдуулан хүргэhэн минии амаршалгые, бүгэдэнитын эб найрамдалай интересүүдтэ манай оронуудай арадуудай хоорондын союз ба хани барисаа бэхижүүлхэ хүсэлэнгүүдые тогтоон абахыетнай гуйнаб.

А. ВЫШИНСКИЙ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ *нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА*

Хүдөө ажахыда гүрэнэй зүгhөө улам ехээр үзүүлэгдэжэ байhан туhаламжада түшэглэн, Омско областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Танай үмэнэ абаhан уялганuудаа бэелүүлжэ, газартаряалангайнгаа культурые дээшэлүүлбэ, энэ жэлдэ ороohото культурануудай hайн ургаса абаа гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда элидхэнэбди. Олохон колхозууд ба совхозууд гектарhаа 100—120 пүүдhээ дээшэ шэниисын ургаса хуряана. Областиин таряа тушааха гүрэнэй түсэб нёдондо жэлэйхиhээ 30 үдэрөөр урид дүүргэгдээ. 1949 онойхиhоо 4 миллион 500 мянган пүүд үлүү ехэ таряан бэлэдхэлэй пунктнүүдтэ тушаагдаба. Эдеэ хоолой культурануудые тушааха түсэб 107 процент дүүргэгдээ, тушаагдаhан бүхы таряан үндэр шанартай байба. Областиин колхозууд МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэhэн счёдуудаар таба миллион пүүдhээ доошо бэшэ таряа нэмэжэ тушааха ба совхозууд түсэбhөө гадуур нэгэ миллион пүүдhээ дээшэ таряа тушааха байна.

Колхозууд ба совхозууд ерэхэ жэлэй үндэр ургасын түлөө тэмсэн, намарай тарилгынгаа түсэб агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэжэ, 104 процент дүүргээд, хабарай культурануудай тарилгын талмайе үрhэнүүдээр бүрин хангаад, страховой ба таряанай фуражна фонднуудые хаа хаанагүй байгуулна. Мүнөө жэлдэ колхознигууднай үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиhээ нилээд ехэ таряа ажалта үдэрнүүдтээ абажа байна. Колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай ургаса хуряалга, таряа тушаалгадань Омско городой ба областиин хүдэлмэришэнэй поселогуудай ажалшад ехэ туhаламжа үзүүлээ. Мүнөө үедэ партийна, советскэ органуудай, колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүсэнүүдынь ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ түсэбые болзорhоонь урид дүүргэлгэдэ ба тэрээндэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулгада зорюулагданхай. Энэ жэлдэ областиин колхозууд ба совхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ 36 процент үлүү ехээр үбhэ ба 42 процент үлүү ехэ силос бэлэдхэбэ.

Областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын бүхы культурануудай хуряалга амжалтатайгаар түгэсхэхын, хартаабха, овощьнууд, техническэ, тоhото культурануудые ба малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө болзорhоонь урид дүүргэхын тула хамаг хүсэеэ зорюулха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Ленин—Сталинай агууехэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, манай Эхэ оронииe улам саашадань бэхижүүлхын түлөө, колхозно байгуулалтын хүгжэн бадархын түлөө, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй шанга шадалтай культурна ажабайдалай түлөө эршэмтэй тэмсэхээр шиидэнхэй.

ВКП(б)-гэй Омско обкомой Секретарь Н. КИСЕЛЕВ.
Омско областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Л. КУЗИК.
Бэлэдхэлэй Министерствын Омско областьдохи Түлөөлэгшэ Т. ВАСИЛЬЧЕНКО.
Омско областиин хүдөө ажахын управлениин Начальник В. ЧУСОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ *нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА*

Челябинска областиин колхозууд ба совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда баяртайгаар мэдээсэнэбди. Манай партиин Центральна Комитедэй, Правительствын ба нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай асари ехэ анхарал ба туhаламжын ашаар, областиин колхозууд ба совхозууд энэ жэлдэ баян ургаса ургуулаа. Энэ хадаа таряа бэлэдхэлые богонихон болзор соо дүүргэхэ ба гүрэндөө таряа, гол түлэб шэниисэ ба хара таряа, үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ 8 миллион пүүд үлүү ехээр тушааха арга боломжо үгөө.

Областиин колхозууд ба совхозууд 1951 оной ургасада хэрэгтэй үрhэнүүдээр өөhэдыгөө энэ жэлдэ бүрин хангажа ба эдеэ хоолой, фуражна шухала фонднуудые байгуулжа, тиин ниитынгээ ажахые нилээд бэхижүүлжэ байна. Колхозууд колхознигуудайнгаа ажалта үдэрнүүдтэнь үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиhээ хэды дахин ехэ таряа үгэжэ байна, МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө гүрэнтээ гүйсэд тоосохонь лабтай. Колхозууднай МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэhэн счёдуудаар, совхозуудай түсэбhөө гадуур гүрэндөө 5 миллион пүүдhээ бага бэшэ таряа нэмэжэ тушааха арга боломжотой ба тушаахашье байна.

Мүнөө колхозууд, совхозуудай болон машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэриие ойрын үдэрнүүдтэ амжалтатайгаар түгэсхэхэ ябадалда хамаг хүсэеэ зорюулжа байна. Партийна, советскэ органууд хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэриие түгэсхэн дүүргэхэтэеэ хамта, Урда Уралай ажалшадай эрилтэнүүдые дүүрэн хангахын тула манай промышленна городуудта ба хүдэлмэришэнэй поселогуудта бардам хүрэхэ хартаабха, овощь ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые саг соонь зөөхэ хэмжээ абана.

Манай областиин колхозууд ба совхозууд энэ жэлдэ пар хахалха түсэбөө июниин 10-да дүүргэhэн ба тэрээнэй шанарыень hайжаруулхын тула оло дахин элдүүрилгэ хэжэ, намарай тарилгын түсэб дүүргэhэн, тэрэниие агротехническэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэжэ, hайнаар бэлэдхэгдэhэн үрhэнүүдээр, гол түлэб, хэрээhэлүүлэн тариhан ба намарай пар хахалха түсэбөө ойрын сагта дүүргэхын түлөө мүнөө бүхы хүсэеэ табинхай. Эдэ бүгэдэ хадаа ерэхэ жэлэй ургасын hайн нүхэсэл болохо байна.

Колхозууд ба совхозууд ниитынгээ малые садхалан ба дулаан үбэлжэлгөөр хангахын тула шухала бүхы юумэ хэжэ байнад.

Урда Уралай ажалшад, советскэ бүхы арадуудтай хамтадаа, манай гүрэнэй экономическа хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө, манай агууехэ Эхэ ороной саашадаа бадаран мандахын түлөө, коммунизмын түлөө хойшолоошье хүсэеэ гамнангүй тэмсэхэ гэжэ, нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

ВКП(б)-гэй Челябинска обкомой Секретарь А. АРИСТОВ.
Челябинска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Г. БЕЗДОМОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Челябинска областьдохи Түлөөлэгшэ Н. РАКОВ.
Челябинска областиин хүдөө ажахын управлениин Начальник С. КУРЕНКОВ.

Республикын аймагуудта таряа хуряалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной октябриин 1.

Эзэлhэн hууринь	АЙМАГУУД	ороohото культурануудые хадалга (процентээр)
1.	Хэжэнгын	98,1
2.	Кударын	92,7
3.	Закаменай	92,3
4.	Курумканай	90,1
5.	Баргажанай	90,1
6.	Прибайкальска	87,5
7.	Кабанскын	86,6
8.	Бичурын	83,6
9.	Яруунын	83,2
10.	Байкало-Кударын	82,6
11.	Хориин	80,9
12.	Түнхэнэй	80,4
13.	Ториин	79,7
14.	Заиграйн	79,2
15.	Иволгын	77,9
16.	Кяхтын	75,3
17.	Сэлэнгын	74,9
18.	Мухаршэбэрэй	72,7
19.	Тарбагатайн	72,6
20.	Зэдын	58,1

Республикын аймагуудта үбhэ тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной октябриин 1.

Эзэлhэн hууринь	АЙМАГУУД	hуралгдэhэн үбhэн (процентээр)	Силос даралга (процентээр)
1.	Закаменай	102,2	102,4
2.	Баргажанай	91,6	63,0
3.	Түнхэнэй	76,7	67,9
4.	Кабанскын	75,4	72,0
5.	Прибайкальска	71,6	87,5
6.	Байкало-Кударын	70,0	42,4
7.	Бичурын	68,5	54,1
8.	Курумканай	68,0	35,8
9.	Мухаршэбэрэй	62,3	59,0
10.	Заиграйн	61,9	28,3
11.	Хориин	59,6	67,4
12.	Яруунын	59,4	41,2
13.	Ториин	56,3	66,7
14.	Хэжэнгын	54,5	67,8
15.	Тарбагатайн	53,6	51,3
16.	Кяхтын	49,5	109,9
17.	Кударын	49,1	75,7
18.	Иволгын	47,0	99,7
19.	Зэдын	43,8	48,5
20.	Сэлэнгын	40,7	28,0

Закаминайхидай үүсхэлээр

Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд (Курумкан) Закаменай колхознигуудай уряае зүбшэн хэлсээд, тэрэниие халуунаар дэмжэhэн байна. Тиин малайнгаа 1950—1951 оной үбэлжэлгэдэ эрхим шанартайгаар бэлэдхэхэ, нэгэшье толгой мал гарза хоролтодо оруулангүй, адуу малаа тобир тарганаар ба дулаанаар ондо оруулха гэhэн уялгануудые түс колхозойхид абаhан байгаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ малдаа хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлдээгүй, дулаан байра байдалаар хангаагүй *шалтагаанhаа олон малаа түрааhан*, малай ашаг шэмые багаар суглуулhан байха юм. Энэ алдуунуудаа мүнөө жэлдэ дахяад дабтахагүйн түлөө энэ колхозойхид малай дулаан байрануудые бариха, үбhэ тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэринүүдые эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Мүнөө барилгын бригада эмхидхэгдээд, малай байрануудые ба хото хоройнуудые шэнэдхэн заhажа эхилэнхэй. Тэрэшэлэн, адуу мал үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхын зорилгоор байгша оной декабриин 30 болотор колхознигууд ба албахаагшадhаа 200 толгой эбэртэ бодо мал, 40 толгой мори худалдан абахань.

Мүнөө энэ колхозой малшад ба барилгашад хоорондоо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, малайнгаа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхын түлөө үсэд нэтэрүүгээр тэмсэжэ байна.

Д. Дондуков.

Партийна һуралсалай жэлдэ манай бэлэдхэл

ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй саг үргэлжын анхарал оролдолгын ашаар манай коммунистнууд ба бүхы ажалшад марксистско-ленинскэ теориие гүнзэгыгөөр ба саг үргэлжэ шудалха арга боломжотой болонхой.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ манай аймагай партийна организацинуудта аймагай партийна үдэшын һургуули, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха 11 кружогууд, И. В. Сталинай биографиие шудалха 10 кружогууд ба 23 политһургуулинууд хүдэлмэрилһэн байна. Эдэ һургуулинуудта ба кружогуудта 700 шахуу коммунистнууд, комсомолецууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд һураһан ба 150 үлүүтэй хүн марксизм-ленинизмын теориие бээ даагаад шудалһан байна. Тэдэнэй олонхинь һуралсалайнгаа материалнуудые амжалтатайгаар шудалжа гараһан байха юм.

Подлопатинска сельсоведэй территориальна партийна организацида (секретаринь нүхэр Бухальцев) «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха кружок эмхидхэгдэһэн байгаа. Энэ кружогто 13 хүн һуралсажа, бата бэхи знани олоһоноо түгэсхэлэй занятинууд дээрэ харуулаа һэн. Пропагандист нүхэр И. Кальсин занятияа бэлэдхэлтэйгээр ба шадамараар үнгэргэдэг, наглядна зүйлнүүдые зүбөөр хэрэглэдэг, ажабайдалһаа ба литератураһаа тодо һонор жэшээнүүдые абажа харуулдаг байһан юм.

Нүхэр Кальсин хадаа мүнөө жэлдэ 5-дахи жэлээ пропагандистаар хүдэлмэрилхэнь. Мүнөө һуралсалай шэнэ жэлдэ хүсэд бэлэн болонхой. Мүн «Улаан туяа» колхозой парторганизацида ба бусадшье парторганизацинуудта үнгэрэгшэ жэлдэ партийна һуралсал муу бэшээр табигдаһан байгаа.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ партийна һуралсалай кружогууд ба һургуулинуудай тоо бүри олон болохо байна. «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха түрүүшын жэлэй 14 кружогууд, 2-дохи жэлэй 11 кружогууд, И. В. Сталинай биографиие шудалха 5 кружогууд, нэгэдэхи жэлэй 1 ба хоёрдохи жэлэй 20 политһургуулинууд, аймагай партийна үдэшын һургуули хүдэлмэрилхэ юм. Гадна 130 гаран хүнүүд бээ даагаад марксизм-ленинизмын теориие шудалха байна. Мүнөө жэлдэ партийна һуралсалда хамта дээрээ 1000 шахуу коммунистнууд, комсомолецууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд хабаадахань.

Бүхы политһургуулинууд ба кружогууд пропагандистнуудаар хангагданхай. Пропагандистнуудай олонхинь хоёрдохи, гурбадахи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. ВКП(б)-гэй Обкомой эмхидхэһэн курсада 32 пропагандистнууд хабаадажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлээ.

Аймагай олонхи партийна организацинууд партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл тухай асуудалые хамтынгаа суглаануд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, энэ талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа. Мүнөө Подлопатинска сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ, «Авангард» колхозуудай, мүн сельсоведэй территориальна, «Эрдэм» совхозой, «Победа» колхозой, МГБ-гэй районно отделениин, Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин, аймсоведэй гүйсэдкомой ба бусад эмхи зургаануудай партийна организацинууд һуралсалай шэнэ жэлые эмхитэйгээр эхилхээр хүсэд бэлэн болонхой.

Большевизмын теориие ба түүхые бээ даагаад шудалагшадта туһаламжа үзүүлхын тулада бэлэдхэл һайнтай коммунистнуудай дундаһаа 20 консультантнууд томилогдожо, тэдэндэ тус баридэнь 5—7 хүн даалгагдаа.

Һуралсалай жэлэй эхилхын урда тээ пропагандистнууд ба консультантнуудтай семинар үнгэргэгдэхэ юм. Аймагай центртэ пропагандистнуудта хэрэгтэй болохо литература бэлэдхэгдэһэн байна.

Аймагай комсомольско организацинуудай дэргэдэ 30 шахуу политһургуулинууд ба И. В. Сталинай биографиие шудалха 3 кружок эмхидхэгдэнхэй. Хэдэн олон комсомолецууд хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудта һуралсаха байна. Комсомолецууд ба залуушуулай политһуралсалда туһалха зорилгоор 14 коммунистнууд комсомольско политһургуулинуудта пропагандистнуудаар томилогдоо.

Гэхэ зуура, Хонхолойн МТС-эй (секретаринь Коршунов), Суулгын МТС-эй (секретаринь Спиридонов), Заготскодой базын (секретаринь Перфильев) парторганизацинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ анхаралаа һулаар табина. Эдэ организацинуудай зарим коммунистнууд энэ жэлдэ ямар кружогто гү, али бээ даагаад шудалха байһанаа үшөө тодорхойлоогүй байһаар.

Мүнөө ВКП(б)-гэй айкомой пленумдэ бэлэдхэл хэгдэжэ байнхай. Тэрээн дээрэ партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Аймагай партийна организациин үмэнэ байһан зорилго хадаа партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалые һайнаар эмхидхэжэ, коммунистнуудай ба партийнабэшэ эдэбхитэдэй идейно-теоретическэ бэлэдхэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ ябадал болоно.

Е. Стулев, ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь.

Ленинград. «Скороход» гэжэ гуталай фабрика эрэшүүлэй ба эхэнэрнүүдэй үмдэхэ шэнэ туухэлэй гуталые хүнгэн резинээр уллажа, бүтээн гаргана. Фабрикын научна шэнжэлэлгын лаборатори соо болбосоруулагдаһан гутал уллаха энэ шэнэ материал үмдэхэдэ тон бүхэ юм. Зураг дээрэ: мастер А. А. Гаврилихин ба контролёр Л. А. Разова гэгшэд гуталай шанар шалгажа байна.

ТАСС-эй Фотохронико.

10 һарын түсэб дүүргэбэ

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой промкомбинадай коллектив 1950 оной 10 һарын программые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Продукциин шанар нилээд дээшэлһэн ба үнэ сэнгынь химдарһан байна.

Энэ амжалта хадаа тус коллективэй стахановска ажалай үрэ мүн. Эндэхи оёдолой ба сабхиин цехүүд даалгабарияа һараһаа һарада нэгэ хахад—хоёр дахин үлүүлэн дүүргэдэг юм. Стахановецууд Горшкова, Серёгина, Трубин, Гаврилов гэгшэд үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэлые шадабаритайгаар хэрэглэн, хододоо 3—4 нормо дүүргэнэ. Элэнэрэй жэшээгээр ажалладаг түлүүшүүл олон.

Промкомбинадайхид жэлэйнгээ түсэбые октябриин 15 хүрэтэр гүйсэдхэхэ уялга абаад, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байна.

Таряа хураалгада туһална

Хорин аймагай эмхи зургаануудай албахаагшад колхозуудай таряа хураалга ба тушаалгадань ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Һаяхан аймагай 150 албахаагшад ба хүдэлмэришэд воскресник эмхидхэжэ, Калининай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажаллаһан байна. Энээнэй ашаар тус колхоз нэгэ үдэр 150 центнер таряа гүрэндэ тушаажа, таряа тушааха үдэрэй графигые холо үлүүлэн дүүргээ. Мүн бусад колхозуудта аймагай ажалшад иимэ туһаламжа ходо үзүүлдэг байна.

Х. Рыгзенова.

СОЦИАЛИЗМЫН ОРОНОЙ АЖАЛАЙ РЕЗЕРВНҮҮД

Арбан жэлэй урда тээ, 1940 оной октябриин 2-то, «СССР-эй гүрэнэй ажалай резервнүүд тухай» СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ гаргагдаһан байна. Нүхэр Сталинай үүсхэл ба дурадхалаар гаргагдаһан энэ Указаар социалистическэ промышленностьда хүдэлмэришэдэй шэнэ кадрнуудые түсэблэн бэлэдхэхэ гүрэнэй системэ манай орон дотор эмхидхэгдээ һэн.

Кризисүүд болон хүдэлмэригүйдэлгые мэдэхэгүй ба үргэдхэгдэһэн үйлэдбэрилгын хуули ёһоор хүгжэжэ байгаа социалистическэ экономико болбол хүдэлмэришэдэй кадрнуудай таһалгаряагүй нэмэлтые эридэг юм.

Большевистскэ парти ба Советскэ правительство болбол шэнэ хүдэлмэришэдые һургаха ба хүмүүжүүлхэ тухай, социалистическэ промышленностиин кадрнуудые эмхитэйгээр нэмээхэ тухай ехэ анхарал оролдолго гаргана.

«Манай орон дотор хүдэлмэригүйдэлгэ дүүрэн усадхагдаа, деревни болон городто үгырэлгэ ба хооһоролго хэтэ мүнхэдөө үгы хэгдээ. Ушар иимэһээ фабриканууд ба заводуудай үүдэ тоншон, ажал гуйха баатай боложо, тиин промышленностьда хэрэгтэй хүдэлмэриин хүсэнэй саг үргэлжын резервнүүдые зүндөө бии болгодог хүнүүд манайда байхагүй юм,—гэжэ Указ дотор хэлэгдэнэ.—Энэ эрхэ байдалда городской болон колхозно залуушуулһаа шэнэ хүдэлмэришэдые эмхитэйгээр бэлэдхэхэ ба промышленностьда шухала хэрэгтэй ажалай резервнүүдые байгуулха зорилго гүрэнэй урда табигдана».

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указтай зохилдуулан промышленностьда, транспортда болон барилгада хэрэглэгдэхэ мэргэжэлтэй шэнэ хүдэлмэришэдые городской ба колхозно залуушуулһаа бэлэдхэхэ ёһотой ремесленнэ, железнодорожно училищинууд болон фабрично-заводской (ФЗО) һургуулинууд манай орон дотор богонихон болзор соо олоор байгуулагдаа һэн. Тус Указ манай залуушуулай урда туйлай ехэ шэнэ арга боломжо нээбэ. Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудые байгуулгатай хамта советскэ хүбүүд ба басагад ямаршье мэргэжэл шудалха, ямаршье хэмжээнэй нэрэ зэргэдэ хүртэхэ, өөрынгөө шадабариие хүгжөөхэ ба творческо үүсхэлээ харуулха шэнэ арга боломжонуудые олоһон байна. Ремесленнэ училищинууд болон ФЗО һургуулинуудай һурагшад гүрэнһөө гүйсэд дүүрэнээр хангагдадаг юм.

1940 ондо 622 ремесленнэ училищинууд, 122 железнодорожно училищинууд ба 806 ФЗО һургуулинууд эмхидхэгдэжэ, тэдээндэ һуралсахаар 600 мянган хүбүүд, басагад элсүүлэгдэһэн байгаа.

Ремесленнэ училищинуудта мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд—металлистнууд, металлургнууд, химигүүд, горнягууд, нефтянигууд болон бусад орёо нарин мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд, мүн тэрэшэлэн далайн, гол мүрэнэй, транспортда ба хэлхеэ холбооной предприятинуудта ажаллаха мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд бэлэдхэгдэнэ. Ремесленнэ училищинуудта һуралсаха болзор хоёр жэл юм.

Мүн лэ хоёр жэл соо һуралсадаг железнодорожно училищинуудта түмэр замай транспортын мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд—машинистнүүдэй туһалагшад, паровозууд ба вагонуудые заһабарилха түмэршэ дархашуул, котельщигүүд, зам заһабарилгын бригадирнууд болон бусад хүдэлмэришэд бэлэдхэгдэдэг юм.

Фабрично-заводской һуралсалай һургуулинуудта зургаан һарын һуралсалай болзор тогтоогдонхой. Эдэ һургуулинууд түрүүшын ээлжээндэ нүүрһэнэй, горнорудна, металлургическа ба нефтяной промышленностьда болон барилгын хэрэгтэ ажаллаха ниитын мэргэжэлэй хүдэлмэришэдые бэлэдхэжэ гаргадаг юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай он жэлнүүдтэ правительство болбол гитлеровецүүдтэй тэмсэлдэ наһа барагшадай үхибүүдэй һуралсаха тусхай ремесленнэ училищинуудые байгуулаа һэн.

Советскэ правительство болбол мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые һургалгада ба бэлэдхэлгэдэ гүрэнэй бюджедһээ туйлай ехэ зөөри һомолон үгэнэ. 10 жэл соо ажалай резервнүүдые бэлэдхэлгэдэ олон арбаад миллион түхэриг гаргашалагдаа.

Хүдэлмэришэн ангиие гүйсэдхэн нэмээхэ ябадалда гүрэнэй иимэ ехэ анхарал хандуулдаг, мэргэжэл олохо иимэ үргэн арга боломжые залуушуулда олгодог Советскэ Союзһаа ондоо орон дэлхэй дээрэ байхагүй юм. СССР-эй гүрэнэй ажалай резервнүүд шэнги профессиональна һуралсалай ба залуушуулые бүхы талаарнь хүмүүжүүлгын иимэ сэсэн һайнаар эмхидхэгдэһэн системэ гансахан лэ социализмын илаһан орондо бэелүүлэгдэжэ болохо байба.

Капиталистическэ оронуудта иимэрхүү юумэ байхагүй ба байжашье болохогүй, харин тэндэ олон миллион хүбүүд, басагад ажал хэхэ эрхээ хаһагдаһан, профессиональна эрдэм олохо аргаяа таһарһан байна. Америкын, Англиин, Франциин ба бусад капиталистическэ оронуудай олон миллион залуушуул 45 миллион гаран хүнөөр тоологдожо байгаа хүдэлмэригүйшүүлэй армиие нэмээнэ. Эдэ оронуудта ганса нэгэн бии байһан заводской һуралсал үни сагһаа хойшо эгээн хэрзэгы хархис мүлжэлгын формо болонхой. Фабрикантнууд ба заводчигууд залуу хүдэлмэришэдые олон жэл соо «һурагшадаар» барижа байдаг юм. Юуб гэхэдэ, наһажаал хүдэлмэришэдтэ орходоо нилээд бага салин хүлһэ һурагшадта түлэдэг байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ кадрова хүдэлмэришэд фронтнуудта ошожо, предприятинууд дээрэ тэдэнэй һуурииие ремесленнэ училищинууд ба ФЗО һургуулинуудые дүүргэһэн залуу хүдэлмэришэдэй эзэлхэдэнь, ажалай резервнүүдэй гүрэнэй системын туйлай ехэ удхашанар илангаяа эли тодоор харагдаа һэн.

Промышленностьда кадрнуудые амжалтатайгаар бэлэдхэһэнэй ба буу зэбсэг, һомо хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилэн, фронтдо туһалһанай түлөө училищинууд болон һургуулинуудай мянга гаран һурагшад ба хүдэлмэрилэгшэд дайнай үедэ правительственна шагналнуудаар тэмдэглэгдэһэн байна.

Дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэб дүүргэлгын ябаса соогуур советскэ правительство болбол гүрэнэй ажалай резервнүүдэй ажал-ябуулгые СССР-эй арадай ажахын үргэн байгаа эрилтэнүүдтэ тааралдуулан табиһан байна. Жэшээнь, 1948—1949 онуудта правительствын заабариёһоор нүүрһэнэй, горнорудна промышленностьда ба шахтна барилгада ажалай резервнүүдые бэлэдхэлгэ эрид дээшэлүүлэгдэһэн байна. Шэнэ янзын һургуулинууд—горнопромышленна һургуулинууд ба горнопромышленна училищинууд, мүн тэрэшэлэн долоон жэлэй һуралсалай болзортой горно-техническэ училищинууд байгуулагдаһан юм.

Ажалай резервнүүдэй Министерствын һургуулинуудта һуралсалай процесс ба тусхай болон ниитэ дисциплинэнүүдые заалгын методико саг үргэлжэ һайжаруулагдана, мэргэжэл шудалалгын талаар һурагшадтай үнгэргэгдэдэг практическа занятинууд хадаа үйлэдбэриин тон шэнэ технологиие, промышленностиин, транспортын ба барилгын түрүү дүй дүршэлые залуу хүдэлмэришэдэй шудалха хараатайгаар эмхидхэгдэдэг юм.

Ремесленнэ, железнодорожно училищинуудта болон ФЗО һургуулинуудта дүршэлтэй мастернууд ба мэргэжэлтэй багшанар шэнэ кадрнуудые бэлэдхэнэ.

СССР-эй гүрэнэй ажалай резервнүүд СССР-эй арадай ажахые дайнай удаа тээ дээшэлүүлхэ ба саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ өөрынгөө нэмэри оруулаа. Ажалай резервнүүдэй һургуулинуудые дүүргэжэ гараһан олон миллион залуушуул заводууд ба фабрикануудта, рудингууд ба шахтануудта, барилгануудта ба транспортда шэн габьяатайгаар ажалланад. Тэдэнэрэй дунда стахановецууд, үйлэдбэриин алдарта новаторнууд олон.

Союзна советскэ республикануудай арадай ажахыда ажаллаха олонтоото национальна кадрнууд ажалай резервнүүдэй һургуулинуудта бэлэдхэгдээ. Жэшээлхэдэ, Узбекскэ ба Казахска республикануудта ажалай резервнүүдэй училищинууд ба һургуулинууд 9 жэл соо 328 мянган узбек ба казах хүдэлмэришэдые бэлэдхэн гаргаа.

Гүрэнэй ажалай резервнүүд оршон байгаа бүхы саг үе соогоо хамта 5 миллион гаран мэргэжэлтэй залуу хүдэлмэришэдые бэлэдхэжэ, промышленностьда, транспортда ба барилгада үгэһэн байна.

Эдэ тоонууд юу харуулнаб гэхэдэ, гүрэнэй ажалай резервнүүдэй системэ болбол ороной ажахын эрилтэнүүдтэ зохилдуулан хүдэлмэришэн ангиин составые түсэблэн нэмээхэ шухала газарнуудай нэгэн болоо гэжэ гэршэлнэ.

Гүрэнэй ажалай резервнүүд болбол арадай ажахыда мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэһээ гадна, мүн манай орондо коммунизм байгуулгын хэрэгтэ үнэн сэхэ залуу үетэниие хүмүүжүүлнэ. Парти ба правительство энээнэй тулада бүхы шухала арга боломжонуудые байгуулаа.

Большевистскэ партиин, Советскэ правительствын, агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро гүрэнэй ажалай резервнүүд манай ороной героическа хүдэлмэришэн ангида алдарта кадрнуудые саашадаашье үгэжэ байхал.

П. Москатов, СССР-эй ажалай резервнүүдэй министрын орлогшо.

Ленинизм—ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгын үндэһэ һуури мүн

(„Залуушуулай союзуудай зорилгонууд тухай“ РКСМ-эй III съезд дээрэ В. И. Ленинэй үгэ хэлэһээр 30 жэлэй ойдо)

30 жэлэй урда тээ, 1920 оной октябриин 2-то, В. И. Ленин Комсомолой Бүхэроссийска III съезд дээрэ, «Залуушуулай союзуудай зорилгонууд тухай» түүхэтэ үгэеэ хэлэһэн юм. В. И. Ленинэй энэ үгэ — марксизм-ленинизмын онсо гайхамшаг зохёол мүн. Социализм байгуулагшадые политическэ хүмүүжүүлхэ дэлгэрэнгы программа хараалһан, социалистическэ культура зохёон байгуулха замуудые зааһан ба коммунизмын түлөө тэмсэлдэ залуушуулай үүргые Ленин тус үгэ дотороо, мүн ондоошье статьянууд ба үгэнүүд соогоо имагта элеэр тодорхойлһон байха юм. Хүдэлмэришэн-таряашан залуушуулай оломиллионно армида хандан, Ленин иигэжэ хэлээ һэн: «Таанадай үмэнэ зохёон байгуулгын зорилгонууд табигданхай, таанар мүнөө сагай бүхы эрдэм шудалаад, коммунизмын бэлэн сээжэлдэһэн формулонууд, зүбшэлнүүд, рецептэнүүд, заабари захиралтанууд ба программанууд боложо байһыень танай шууд ябуулжа байгаа хүдэлмэриие нэгэдхэдэг бодото зүйл болгожо, коммунизмые практическа хүдэлмэриингөө хүтэлбэри болгожо шадаад байхадаал, тус зорилго шиидхэжэ шадахат» (В. И. Ленин, Зохёолнууд, 3-дахи хэблэл, том XXV, нюур 390).

«... үзэг бэшэг мэдэхэгүй орон дстор коммунистическэ общество байгуулха аргагүй» (тэндэ, нюур 395), хүн түрэлтэнэй суглуулһан эрдэмүүдые критическээр шудалхын түлөө оролдосотой ба шанга тэмсэлэй үндэһэ һуури дээрэ ангигүй общество амжалтатайгаар байгуулжа болохо тухай асуудал Ленин эрид шангаар табиһан юм. «Хүн түрэлтэнэй бүридүүлһэн тэдэ бүхы баялигуудые мэдэлгээр өөрынгөө оюун бодолые баяжуулаад байхадаал коммунист боложо шадаха юм» гэжэ Ленин һургадаг байгаа (тэндэ, нюур 388). Бүхы түүхэ соогоо наукын ба культурын талаар хүн түрэлтэнэй сугларуулһан хамаг үнэтэ зүйлые критическээр ойлгон абаха ябадалай шухалые арсадаг пролеткультовецуудай ба бусад вульгаризаторнуудай буруу, хорото «идеянүүдые» Ленин хайрагамгүйгөөр элирүүлэн сохидог байгаа.

Нүхэр Сталин ленинскэ идеянүүдые улам саашадань хүгжөөн, иигэжэ заадаг һэн:

«Байгуулхын тулада мэдэхэ хэрэгтэй, наука шудалха хэрэгтэй. Харин мэдэхын тулада һураха, оролдосотойгоор, тэсэбэритэйгээр, һураха хэрэгтэй. (И. В. Сталин, Зохёолнууд, том 11, нюур 76). Социалистическэ байгуулалтада советскэ залуушуулай зорилгые тодорхойлходоо, нүхэр Сталин 1928 ондо иигэжэ хэлэһэн байна:

«Урдамнай хэрэм байна. Энэ хэрэм хадаа эрдэм ухаанай олон тоото һалбаринуудтай наука гэжэ нэрлэгдэдэг. Энэ хэрэмые бидэ ябабашье абаха ёһотойбди. Шэнэ ажабайдал зохёогшо болохые хэрбээ хүсөө һаа, хуушан гвардиин үнэнтэ халаан болохые хэрбээ хүсөө һаа, тус хэрэмые залуушуул абаха ёһотой» (И. В. Сталин, Зохёолнууд, том 11, нюур 77).

Большевистскэ партяар хүтэлбэрилэгдэгшэ советскэ залуушуул, бүхы советскэ арад хадаа Ленин, Сталинай агууехэ идеянүүдые бэелүүлэн, культурна революци мандуулха ба эрдэмүүдые шудалха хэрэгтэ туйлай ехэ амжалтануудые туйлаа. Ленин—Сталинай парти ба Советскэ правительство болбол социалистическэ байгуулалтын ябаса соо хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенциин дундаһаа коммунизмын хэрэгтэ эсэстээ хүрэтэр үнэн оломиллионно түрүү революционно интеллигенци байгуулха асари ехэ зорилго амжалтатайгаар шиидхээ.

Научна коммунизмын идеянүүдые ойлгожо абалга ба тус идеянүүдые үдэр бүриин практическа хүдэлмэридөө амжалтатайгаар бэелүүлгэ—ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгын үндэһэ һуури мүн гэжэ Ленин заадаг бэлэй. Марксизм хадаа доогма бэшэ, харин революционно ябуулгын хүтэлбэри мүн, бодото революционно тэмсэлэй үндэһэ һуури дээрэ, социалистическэ байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадалгын үндэһэ һуури дээрэ марксизмые ёһотойгоор шудалжа болохо гэжэ Ленин заадаг байгаа. Капиталай зарсануудые бэлдэхэ гол зорилготой, хуушанай буржуазна һургуулиие Ленин зада шүүмжэлһэн юм. Тэрэ һургуули теориие практикаһаа таһалдаг, наукые ажабайдалһаа таһалдаг байгаа. Большевигүүдэй, социализм байгуулагша бүхы хүнүүдэй зорилго юуб гэхэдэ, шэнэ һургуули байгуулха ябадал болоно, энэмнай «...залуушуулда эрдэмэй үндэһэ һуури олгохо, коммунистическэ үзэл бодолнуудые өөһэдөө зохёон бүридүүлхэ шадабари олгохо ёһотой, тэдэниие эрдэмтэй хүнүүд болгохо ёһотой. Тус һургуули хадаа энэ үе соо, хүнүүдэй һуража байхадань, дарлан мүлжэгшэдһөө сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ тэдэниие хабаадагшад болгохо ёһотой» (В. И. Ленин, Зохёолнууд, 3-дахи хэблэл, том XXV, нюур 394).

Коммунистическэ шэнэ һургуули байгуулха тухай, ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ тухай Ленинэй идеянүүдые хүгжөөн, нүхэр Сталин болбол тэрэ агууехэ зорилго бэелүүлхэ дэлгэрэнгы программые өөрынгөө зохёолнууд дотор үгэһэн байна. Ленинизм хадаа коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгын үндэһэ һуури болонхой. Марксизм-ленинизмые партийна, советскэ, ажахын кадрнуудай шудалалгын имагта шухалые нүхэр Сталин партиин XVIII съезд дээрэ хэлэһэн элидхэл соогоо онсо тэмдэглээ һэн. «Хүдэлмэриин бүхы һалбаринуудтахи манай кадрнуудые идеологическа бэлэдхэжэ, мүн тэдэниие дотоодын ба уласхоорондын байдал һаадгүй ойлгодог болгон политическэ хатуужуулжа хэрбээ шадаад байгаа һаа, ороноо хүтэлбэрилхэ асуудалнуудые ехэ алдуугүйгөөр шиидхэжэ шадахаар хүсэд болбосорһон марксистнууд-ленинецүүд болгон тэдэниие хүмүүжүүлжэ хэрбээ шадаад байгаа һаа, манай бүхы асуудалнуудай арбанай юһэниинь шиидхэгдээ гэжэ тоолохо хүсэд үндэһэ баримтатай байха һэмди гэжэ хэлэжэ сохом болохо байна» гэжэ нүхэр Сталин заадаг байгаа (И. В Сталин, Ленинизмын асуудалнууд, 11-дэхи хэблэл, нюур 598).

Марксизм-ленинизм тухай гол эрдэмүүдэй энциклопеди—«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» гэжэ И. В. Сталинай гениальна зохёол хадаа манай кадрнуудай идейно-политическэ хатуужалгада угаа ехэ удхашанартай. Нүхэр Сталинай зохёолнуудынь, марксизм-ленинизмын хүгжэлтэдэхи дээдэ шата байхатаяа хамта, манай кадрнуудые, бүхы советскэ арадые марксистско-ленинскэ ёһоор хүмүүжүүлхэ ябадалда шиидхэхы үүргэ дүүргэнэ.

Мүнөө, социализмһаа коммунизмда шата дамжан орохо үедэ, империалистическэ богоолшологшодой ба дай үүдхэгшэдэй лагерьта эсэргүү Советскэ Союз түрүүтэй демократиин ба социализмын лагериин хатуу шанга тэмсэлэй ябуулагдажа байхада, марксистско-ленинскэ наукые шудалалга онсо шухала удхашанартай болоо. Марксизм хадаа «... байгаалиин ба обществын хүгжэлтын хуули ёһонууд тухай наука, дарлагдагша ба мүлжэгдэгшэ олониитын революци тухай наука, бүхы оронуудта социализмын илалта тухай наука, коммунистическэ общество байгуулха тухай наука» мүн гэжэ нүхэр Сталин һургана (И. В. Сталин, Марксизм ба языкознаниин асуудалнууд, нюурнууд 54—55). Идеологическа асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гаргаһан шиидхэбэринүүд ба нүхэр Сталинай заабаринууд, «Марксизм ба языкознаниин асуудалнууд» гэһэн нүхэр Сталинай гениальна зохёол хадаа ажалша олониитые, түрүүшын ээлжээндэ, советскэ интеллигенциие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, идейно-политическэ болбосоролыень дээшэлүүлхын тула партиин, комсомолой ба бусад

Октябриин урда тээхи мүрысөөнэй амжалтануудые улам арбидхая!

★

Түрүүшүүлэй жэшээгээр

Агуухэ Октябрьска революциин 33-дахи ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула Улан-Удэ станциин вагонно депогой хабсаралай цехын хүдэлмэрилэгшэд шэнэ уялгануудые абаад, тэрэнээ бодотоор дээрэнь бэелүүлжэ байна.

Стахановец А. Бородулинай толгойлдог модошо дархашуулай бригадынхид барандаа стахановецууд болонхой. Дархашуул Пластинин, Шабаев ба бусад үдэрэйнгөө нормонуудые 150—160 процент дүүргэнэ. Тэдэнэй үйлэдбэрилһэн продукциин шанар эрхим һайн байдаг.

Мүн слесарьнүүд Астапов, Кириленко гэгшэд мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, абаһан уялгануудаа богонихон болзор соо дүүргэхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр халаанайнгаа нормонуудые 180 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

Б. Дондоков.

Автобазынхидай амжалтанууд

Городок городой автобазын хүдэлмэришэд эб найрамдалай вахтада жагсаад, ехэхэн амжалтануудые туйлажа байна. Эдэнэр социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр ябуулжа, ашаа шэрэлгээр байгша оной түрүүшын хахадай түсэбые 156,5 процент, дүүргэжэ, 326880 түхэриг мүнгэ, 12 тонно 700 гаран килограмм горючи алмаһан байна.

Автобазын түрүү шофернууд П. Я. Сидоров, Ф. Ф. Ланг, И. И. Шелкунов, Н. Л. Михайлов гэгшэд ажалай эрхим жэшээнүүдые харуулна. Эдэнэр ашаа шэрэхэ түсэбөө хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, горючиин горьтойхон алмалта хэнэ.

Амжалтануудаа улам арбидхан тус базын коллектив Агуухэ Октябриин һайндэрые ажалай үндэр туйлалтануудаар угтаха гэжэ шиидээ. Тиин, тэндэ социалистическэ мүрысөөнэй дүлэн улам ехээр бадарба. Энэ мүрысөөндэ дуршэлтэй шофер П. С. Прокудин түрүүлжэ ябана. Энэ нүхэр сентябрь һара соо машинаар 10900 тонно-километр хэхэ уялга абаад, түрүүшын 15 хоног соо 9000 дээшэ тонно-километр хээд байна.

Ц. Цыдыпов.

Шэнэ уялга

Яруунын аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсон хүдэлмэрилжэ, хүдөө ажахын налогой квартальна түсэб болзорһоонь урид сентябриин 22-то, 105 процент гүйсэдхэбэ.

Мүнөө Яруунын финансова хүдэлмэрилэгшэд арад зоной дунда ниитэ-ойлгуулламжын хүдэлмэриие бүри үргэнөөр ябуулжа, налог суглуулгаар 4-дэхи кварталай түсэб 25 процентээр үлүүлэн дүүргэхэбди гэһэн уялга абаба.

Н. Спицын.

Бичурын сахарай заводой барилга дээрэ Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Барилгашад нэгэн хүн шэнгеэр стахановска вахтада жагсан, түүхэтэ һайндэрэй ойе эрхим бэлэгүүдээр угтаха гэжэ шиидэнхэй. Тиин эдэнэр абаһан уялгануудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ:—заводой барилгын эрхим шулуушад-барилгашад нүхэд К. И. Жарков, П. В. Потехин. Эдэ нүхэд хирпиисэ табиха үдэрэйнгөө нормые 130—150 процент дүүргэнэ.

Д. Носовой фото.

Үшөө нэгэ туйлалта

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой булад хайлуулгын цех энэ жэлэйнгээ 8 һарын түсэбые 10 гаран процентээр үлүүлэн дүүргэнхэй. Мүнөө Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, бүри түргэн темптэйгээр ажаллажа, сентябриин 18 үдэр соо һарынгаа даалгабариие 125 процент гүйсэдхэбэ.

Булад хайлуулагшадай коллектив энэ жэлдэ капитальна заһабариин хоорондо № 3 мартеновскэ пеэшэндэ 600 хайлуулга хэжэ, урдань завод дээрэ үзэгдөөгүй ехэ илалта туйлаба. Нормын ёһоор 320 хайлуулга капитальна заһабариин хоорондо хэгдэхэ байгаа бшуу.

Булад хайлуулагшад нүхэд Казаиров, Воробьев, Блинов болон бусадай газ ба түлишые зүбөөр тааруулан ашагладаг, температурна нормые нарин нигтаар сахидаг дээрэһээ иимэ амжалта туйлагдаа.

Пеэшэнэй заһабарида гаргашалагдаха ёһотой 250 мянган түхэриг алмагдаһан байна.

Саашадаа булад хайлуулагшад бүри эршэмтэйгээр ажаллажа, пеэшэндээ заһабари хэнгүйгөөр, 720 хайлуулга хэхэбди гэһэн уялга абаба.

Л. Максимов.

Продукциингаа шанарые дээшэлүүлнэ

БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын «Металлоширпотреб» заводой механическа цехын коллектив сентябрь һарынгаа даалгабариие хэдэн үдэрөөр урид дүүргэбэ. Эндэ стахановска ажалаараа алдар солотой болоһон табанжэлэй геройнууд олон.

Тэдэнэй нэгэниинь слесарь Бурчевский болоно. Нүхэр Бурчевский орон доторнай дэлгэрһэн социалистическэ ажалай шэнэ шэнэ методуудые дэмжэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Лидия Корабельниковагай үүсхэлые дэмжэн, байгша оной 3-дахи квартал соо хэдэн зуун түхэригэй металл арбилаа. Мүнөө тэрэ хадаа инженер Ковалевой дурадхаһан методые дэмжэлгэдэ эгээн түрүүлэн хабаадажа эхилээд, халаанайнгаа нормые 180 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн булад шудхалгын цехтэ индивидуальна мүрысөөн муу бэшээр ябуулагдана. Эндэ ажаллагшад заводойнгоо Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ эрхэ олохын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Элдэб машина зэмсэгүүдэй частьнуудай шудхалаае бэлэдхэгшэд стахановец нүхэр Белоусов түрүүтэй арба гаран хүн үйлэдбэри дээрээ голодһо гаргалтые гүйсэд усадхажа шадаба.

Б. Цыремпилов.

ҮГЭҺЭН ҮГЭЕЭ ДҮҮРГЭЭ

Эб найрамдал хамгаалгын Стокгольмско Уряа доро гараа табиха зуураа, Иволгын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эб найрамдалай вахтада жагсажа, эршэтэ ажалаараа эб найрамдалые бүхэжүүлхэ гэжэ шиидэһэн юм. Байгша оной тарья хуряалгые эмхитэй гуримтайгаар үнгэргэхэбди, тарья тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосохобди гэжэ абаһан уялганууд соогоо тэмдэглэһэн байгаа.

Тиин, колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Овчинников) тарья тушаалгын тодорхой график зохёоһон ба колхозой партийна организаци (секретариинь нүхэр Астраханцев) колхознигуудай дунда политическо-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһан, колхозой правленитэй хамта колхознигуудай социалистическэ мүрысөө эмхидхэһэн байгаа. Ажал хэжэ шадаха бүхы колхознигууд тарья хуряалгада гаража, жаткаар, хажуураар ба халуураар таряагаа хуряажа эхилээ һэн. Хуряалгын түрүүшын үдэрһөө тарья сохилго эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэнэй ашаар гүрэндэ тарья тушаалгын түрүүшын үдэрһөө тарья бэлэдхэлгынгээ графигые тус колхоз үлүүлэн дүүргэдэг байба.

Колхознигуудай бултадаа социалистическэ мүрысөөндэ хабаадуулагдаһанай ашаар уданшьегүй тарья хуряалга ба тушаалга дээрэ һайн амжалтанууд туйлагдажа эхилээ һэн. Жаткын машинистнүүд Василий ба Иван Посельский гэгшэд нэгэ халаанай морёор 4 гектар хадаха нормотой байгаа һаа, үдэр бүри 5 гектар хадана. Колхозницанууд Анастасия Батышева, Евдокия Николаевна Посельская, Евдокия Дмитриевна Посельская ба бусад тарья гараар хуряалга дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 2—2,5 дахинаар үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Мүнөө тэдэнэр боолто боолго дээрэ хүдэлмэрилжэ, нормонуудаа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг, бусадта ажалай үльгэр жэшээ харуулдаг байна.

Колхознигуудай ажалай дэбжэлгэ үдэрһөө үдэртэ үргэдэжэ, байна. Жэшээлхэдэ, нэгэтэ үдэшэ колхознигууд Петр Батышев Василий Посельский хоёрой таряанай сомолго дээрэһээ мэнэ һая бусаад байтарынь элеваторта тарья абаашаха хүнүүд дуташаһан байгаа. Тиихэдэнь мүнөөхи хоёр колхознигууд бидэ тарья абаашалсахабди гэжэ мэдүүлһэн байха юм.

Колхознигууд стахановскаар ажаллаһанай ашаар өөһэдынгөө абаһан уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Буденнын нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүн гүрэндэ тарья тушааха жэлэйнгээ түсэб 114 процент дүүргэһэн байна.

Мүнөө эндэхи колхознигууд ажахын бүхы кампаниинуудые үнгэргэхэ талаар шэнэ уялгануудые абаад, Октябриин урда тээхи мүрысөөндэ оролсобо. Тэдэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, Агуухэ Октябриин һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха байһаниинь дамжаггүй.

А. Алагуев.

Ганзуринска пунктда гуримгүй

«Заготзерногой» Ганзуринска пунктда (директорынь нүхэр Гурьев) ёһотой гурим журамай тогтоогдоогүй дээрэһээ тарья асарһан автомашинанууд эндэ хэдэн часаар һаатана. Пунктын директор нүхэр Гурьевай пунктынгаа лабораториие влагометрээр хангаагүй дээрэһээнь лаборантка Рохманова керосинаар хүдэлдэг Клинтлерэй аппарат халаажа, таряанай шииг нойтые шалгахын түлөө тон ехэ саг гээдэг байна. Жэшээнь, Иволгын аймагай Гильбэрын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо ерэһэн «ЗИС» автомашинын таряанай шииг нойто шалгахын түлөө нүхэр Рохманова бүхэли 50 минута хүлеэлгэһэн байха юм. Теэд, шалгалтые нэгэ доро хэдэггүй байһан дээрэһээнь удаань «Улаан Оронго» колхозһоо ерэһэн автомашина аяар 1 час 10 минута хүлеэһэн байгаа.

Анализ хэжэ дүүргэһэнэй һүүлээр нүхэр Рохманова таряагаа складта тушааха зүбшөөл үгэнэ. Складые даагша Евдокимов тарья тушаажа абаһанайнгаа һүүлээр тэды шэнээн тарьян абтаа гэһэн үнэмшэлгэ колхоздо үгэдэг, тэрэ үнэмшэлгээрнь нүхэр Рохманова хадаа квитанци бэшэжэ үгэдэг байна. Тарья тушаажа, квитанци абаха — иимэ простой хүдэлмэридэ үшөө 45 минута хэрэглэгдэдэг байха юм.

Энээгээр хэрэг дүүрэдэггүй, колхознигууд үшөө кладовщик Трифоновые хүлеэжэ гү, али бүхы тосхон соогуур бэдэржэ, ехэ сагаа гээдэг.

—Ходо иимэ бологшо, — гэжэ тарья тушаагшад-колхознигууд хөөрэнэ,—тарья тушаахын түлөө заабол 2—3 часаа гээдэгбди...

Үнгэрхэдөө тус пунктын хүдэлмэрилэгшэд «үдэшын 10 часһаа һүүлээр тарья бү асарагты, тушаажа абаха хүн байхагүй» гэжэ колхознигуудта сэхэ мэдүүлдэг байба.

Гадна, директор Гурьевай захиралтаар складые даагша Евдокимов болбол асарһан просыень пунктын мэшээгүүдтэ колхознигуудта өөһэдтэнь хүүлдэг байха юм. Энэ хүдэлмэридэ колхознигууд 25—30 минутаяа гээнэ. Иигэжэ, пунктын хүдэлмэрилэгшэд колхознигуудые ба автомашинануудые хуули бусаар һаатуулдаг байна.

Дээрэ дурсагдагша эдэ бүхы баримтанууд хадаа тарья һаадгүйгөөр тушаажа абаха хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэ пунктын дирекциин харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрэһээ үзэгдэнэ. Пунктын директор нүхэр Гурьев хадаа штадай ёһоор 3 лаборантын хүдэлмэрилхэ ёһотой байбашье, тэдэниие нэгэ лаборант болоторынь үсөөрүүлһэн байха юм. Тиимэһээ нэгэ лаборантка хаанашье хүрэдэггүй байна. Гадна, лаборантка Рохманова 5 үдэр соо нэгэ удаа тоссоото документнүүдээ Сэлэнгын нүгөөдэ эрьедэ байһан бухгалтеридэ абаашажа тушаадаг. Заримдаа документнүүдээ тушаахаяа үглөөгүүр ошоод, аяар 5—6 час боложо ерэдэг юм. Энэ үедэнь тарья асарһан колхознигууд тэрэниие хүлеэжэ, үнэтэ сагаа гээдэг байна.

Хэрбээ пунктын директор Гурьев ба тэрэнэй орлогшо Супряненко гэгшэдэй өөһэдынгөө даалһан хэрэгтэ большевистскээр хандадаг байгаа һаань, дурсагдагша дутуунууд бэлэхэнээр усадхагдаха байгаа. Теэд, тэдэнэр станциин дэргэдэхи пунктда үсөөн ерэдэг, энэ пунктын хүдэлмэриие һонирходоггүй. Эсэстэ, хиналта шалгалтын үгы дээрэһээ пунктын хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө зоргоор хүдэлмэрилжэ, тарья бэлэдхэлгын ябасада һаад ушаруулдаг байна.

А. Нагаслаев

М. Цыренов.

Тарья тушаалгые таһалдуулна

«Победа» колхоз гүрэндэ тарья тушаалгаар Хориин аймаг соо хамагай һүүлшын һуури эзэлжэ ябана. Энэ колхоз сентябрь һара соо 1920 центнер тарья тушааха байһан аад, сентябриин 28 болотор арайхан 1017 центнер тушаагаад байха юм. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ Кожевников хадаа «Комбайнууд муугаар хүдэлмэрилжэ, ехээр тушааха ороохо гарганагүй» гэһэн шалтаг хэлэдэг. Гэбэшье, энэ колхозой тогууд дээрэ сэбэрлэгдэһэн 300 гаран центнер тарьян бии байха юм. Гадна, жаткануудаар хуряагдаһан 400 гаран гектарай тарьян үшөө сохигдоогүй хэбтэнэ. Тэрээнһээ байтагай, энэ колхоз гансал автомашинануудта найдаад, ойрохон байһан Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи бэлэдхэлэй пунктда тарья тушаахын түлөө мори унаа элсүүлээгүй байха юм.

Тарья тушаалгые таһалдуулжа, бүхы аймагаа гэдэргэнь татажа байһан колхозуудые түрүү зэргэдэ оруулхын түлөө аймагай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд зохихо хэмжээнүүдые дары абаха зорилготой.

Г. Цыреторов.

общественнэ организацинуудай хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр шангадхаха зорилго табина. Советскэ интеллигенци, бүхы советскэ арад марксистско-ленинскэ наукые амжалтатайгаар шудалан, түүхэдэхи түрүүшынхеэ ангигүй коммунистическэ общество байгуулха зорилгые үнэн сэхээр, творческоор шиидхэжэ байна.

В. И. Ленин комсомолой Бүхэроссийска III съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, залуу үетэниие коммунистическэ моральтайгаар хүмүүжүүлхэ зорилго табиһан юм.

Ажалшадые богоолшолгын зэбсэг болодог, мүлжэгшэдэй зэрлиг моралиие Ленин эрид шууд элиршэлэн сохидог байгаа. Буржуазна мораль хадаа «...нэгэ һаа ши ондоо хүниие тонохош, үгы һаа тэрэ шамайе тонохо, нэгэ һаа ши бусадта, үгышье һаа тэрэ шамда хүдэлмэрилхэ, нэгэ һаа ши богоолые эзэлэгшэ, үгы һаа ши богоол болохош» гэдэг ябадалһаа үндэһэлэнхэй (В. И. Ленин, Зохёолнууд, 3-дахи хэблэл, том XXV, нюур 393). Буржуазна моралиие шүүмжэлһэн ленинскэ шүүмжэлэл хадаа мүнөө, хүниие зэбүүрхэдэг мораль баримталан бэелүүлжэ байгаа американо-английска дай үдхэгшэдтэ, баруунай социалистнуудай лагерьһаа эдэнэрэй зарсанарта эсэргүү демократиин ба социализмын хүсэнүүдэй тэмсэлэй условидо, илангаяа ехэ удхашатай байна. Энэ зэрлиг муухай моралиие хүтэлбэри болгон, американска харшангууд гитлеровскэ бандидуудһаа үшөө үлүү хэрзэгыгээр аашалжа, Кореяын амгалан хүн зониие хюдана, олон зуун жэлэй турша соо корейскэ арадай ажалаар бүтээгдэһэн материальна үнэтэ зүйлнүүдые хайрагамгүйгөөр һандаргажа байна.

Капиталистнуудай тонуул дээрмэдэлгын моралиин хорото удхые элирүүлэн, Ленин болбол бүхы түрүү, үнэхөөрөө хүнэй шанар нэбтэрһэн коммунистическэ моралиин принципүүдые хамгаалһан ба хүгжөөһэн байха юм. Хүдэлмэришэн анги хадаа хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи сэхэ шууд, эсэстээ хүрэтэр революционно гансал анги мүн. Тиимэ ушарһаа, имагтал хүдэлмэришэн анги, тэрэнэй марксистско-ленинскэ парти болбол үнэхөөр хүнэй шанарта мораль байгуулжа шадаха байгаа. Коммунистическэ зан заншал хадаа «...мүлжэлгэтэ хуушанай обществые һандаргалгада ба коммунистнуудай шэнэ общество байгуулагша пролетариадые тойруулан бүхы ажалшадые нэгэдхэлгэдэ алба хэдэг зүйл мүн» гэжэ Ленин һургана (мүн тэндэ, нюур 392). Ажалшадта коммунистическэ зан заншал хүмүүжүүлгэ хадаа большевистскэ партиие тойрон жагсаад, коммунизм байгуулха нэгэл үг зорилго табидаг единэ коллектив болгон ажалшадые нэгэдхэхэ ябадал дотор бэелхэ ёһотой гэжэ Ленин тоолодог байгаа. Буржуазна мораль болбол хүнүүдэй хоорондын харшалалдаае, арадуудай хоорондын национальна ба ондоошье хёмороо һужэрөөхэ зэбсэг болодог байна. Харин коммунистическэ зан заншал хадаа коммунизм байгуулха программын үндэһэ һуури дээрэ бүхы ажалшадые нэгэдүүлхэ хүсэтэ зэбсэг болоно. Коммунистическэ мораль нэбтэрүүлгэ хадаа «...үргэн ехэ орон дотор ами амяараа болонхой, бутаранхай, таранхай олон миллион ба олон зуу миллион хүнүүдэй дура зоригһоо нэгэн дура зориг бүридүүлхэ, юундэб гэхэдэ, иимэ единэ дура зоригой үгы байгаа һаань, бидэнэр зайлашагүй бута сохигдохобди. Хүдэлмэришэд ба таряашадай энэ бата жагсаалай, энэ ушар ёһо мэдэхэ жаяг заршамай үгы байгаа һаань, манай хэрэг найдабаритүй болохо. Энээнгүйгөөр, бидэнэр болбол бүхы дэлхэйн капиталистнуудые ба помещигүүдые илажа шадахагүйбди» гэжэ Ленин зааһан байна (мүн тэндэ, нюур 388).

Ленинэй хэрэгые гайхамшагаар үргэлжэлүүлэгшэ—нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр, большевистскэ парти ангиин тэмсэлэй хатуу шанга условидо, социалистическэ байгуулалта эмхидхэн ударидажа, манай ороной бүхы ажалшадай политическэ ба моральна нэгэдэл бэелүүлээ. Социалистическэ байгуулалтын ашаар хүдэлмэришэд, таряашад, советскэ интеллигенци коммунистическэ моралиин үзэл бодолоор, социалистическэ Эхэ орондоо хизааргүй үнэн байлгын үзэл бодолоор хүмүүжүүлэгдээ. Социализмын түлөө тэмсэлэй ябаса соо, большевистскэ парти болбол хүнүүдэй — советскэ патриодуудай оюун сэдьхэлдэ шэнэ шэнжэ шанар хүмүүжүүлээ. Советскэ хүнүүдэй оюун сэдьхэлдэхи энэ шэнэ шэнжэ шанарынь социалистическэ ушар ёһо мэдэхэ ябадалай ургалтада, ниитын шухала хэрэг мүн гэжэ, социалистическэ Эхэ ороной үмэнэ бэелүүлхэ нангин уялга мүн гэжэ ажалдаа шэнэ ёһоор хандадаг болоһон ябадалда харагдана. Городто ба деревнидэ дэлгэрһэн бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөнэй үргэн ехэ далайсань дээрэ хэлэгдэһэнэй эли тодо гэршэ мүн.

Большевистскэ партиин хүтэлбэри доро эрхилэгдэдэг творческо, зохёон байгуулхы социалистическэ ажалай үндэһэ һуури дээрэ залуушуулые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ эсэшэ сусашагүй хүдэлмэри — комсомолой гол шухала зорилгонуудай нэгэн мүн гэжэ Ленин тоолодог байгаа. Социалистическэ мүрысөө хүгжөөхэ, ажалай бүтээсые хэлбэришэгүй дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхыень залуушуулые—ангигүй шэнэ общество байгуулагшад бүгэдые Ленин уряалдаг байгаа. Нүхэр Сталин мүрысөөн тухай, ажалшадай коммунистическэ мэдэрэмжые дээшэлүүлхэ тухай ленинскэ идеянүүдые творческо хүгжөөн, социалистическэ мүрысөөн хадаа шэнэ общество байгуулха коммунистическэ метод мүн гэжэ тодорхойлһон байна.

Ленин, Сталинай идеянүүдые хүтэлбэри болгожо, угаахэ эмхидхэхы хүдэлмэри ябуулһанай ашаар, большевистскэ парти хадаа социалистическэ мүрысөө бүгэдэарадай агууехэ хүдэлөөн, коммунизм тээшэ манай ороной хүгжэн дабшалгын түгэлдэр хүсэн болгоо. Бүхы ажалшадтай хамтадаа коммунизм байгуулалсагша олон миллион залуушуул социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар, советскэ хүнүүдэй коммунистическэ мэдэрэмжэнь, коммунистическэ байгуулалтада һаад хэдэг дутуу дундануудые зайсуулха ба хаалта боолтонуудые усадхан дабаха гэһэн зоригжолынь улам ургана.

Ленинизмын үзэл бодолоор, коммунистическэ моралиин үзэл бодолоор хүмүүжүүлэгдэһэн советскэ хүнүүд хадаа үлэмжэ прогрессивнэ юумые дэлгэрүүлэгшэд болоод, бүхы дэлхэй дээрэ коммунизмын идеянүүдэй илан мандахын түлөө демократиин ба социализмын лагериин тэмсэлые толгойлно. Манай орон дотор бэелүүлэгдэһэн социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэл, советскэ хүнүүдэй политическэ ба моральна нэгэдэл хадаа коммунизмын түлөө тэмсэлдэнь бүхы оронуудай ажалшадта эрхим жэшээ болоно.

Социалистическэ обществын хүдэлмэрилэгшэдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэ хадаа, түбхын түрүүндэ, хүнүүдэй оюун сэдьхэлдэхи капитализмын үлэгдэлнүүдые үгы болгохо зорилготой. Энэ хүдэлмэриин амжалтаһаа коммунизмда зориһон манай хүдэлөөнэй темп нилээд дулдыдаха байна. Большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ хадаа манай арадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ шухалын шухала зүйлнүүдэй нэгэн мүн гэжэ партиин шиидхэбэринүүд дотор онсолон заагдаһан байха юм.

Ленин ба Сталинай гениальна идеянүүд бүхы дэлхэйдэхи олон арбаад миллион хүнүүдэй дунда нэбтэрэн дэлгэрээд, агууехэ, илагдашагүй материальна хүсэн болоо. Манай орон дотор коммунизмые амжалтатайгаар байгуулга, арадай демократиин оронуудта социалистическэ байгуулалтын дэлгэрэлгэ, демократиин ба социализмын лагериин бэхижүүлгэ ба хүгжэлгэ — ленинизмын агууехэ илалта мүн.

Ленин ба Сталинай һургаалаар зэбсэглэһэн, большевистскэ парти хадаа советскэ арадай илалтануудые гайхамшагаар эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша мүн.

Ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ тухай, социалистическэ наукын ба культурын хүгжэлтэ тухай, социалистическэ байгуулалтын замууд ба арганууд тухай ленинскэ агууехэ идеянүүд нүхэр Сталинаар творческо хүгжөөгдэн, коммунизм байгуулалгын хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ социализмын илалта туйлахын түлөө тэмсэлдэ маша ехэ эмхидхэхы ба элсүүлхы үүргэ дүүргэнэ.

Проф. Г. Васецкий.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 28. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн сессиин үглөөнэй заседани дээрэ үгэ буляалдаан үргэлжэлбэ. Түрүүлэн үгэ хэлэһэн Панамын түлөөлэгшэ хадаа американска делегациин оруулһан дурадхалнуудые һүрхэйгөөр магтаһан ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин бүхы сэрэгүүдые бэлэдхэхэдэ зохистой һайн газарынь Панама боложо шадаха юм гэжэ мэдүүлһэн байна.

Аргентинын түлөөлэгшэ Аюулгүйн Советтэ агууехэ державануудай нэгэн һаналтай байха принципые хэрэг дээрэнь усадхахын тула ООН-эй Уставые дахин хаража үзэхэ гэһэн делегадуудай группада ниилэбэ.

Египедэй түлөөлэгшэ, гадаадын хэрэгүүдэй министр Салах Эд-Дин-Бей гэгшэ өөрынгөө гол асуудалнуудые тон удаанаар шиидхэдэг байһанайнь түлөө ООН-эй хүдэлмэриие шүүмжэлбэ. Июниин 27-до Аюулгүйн Советтэ корейскэ асуудал тушаа болоһон голосованида Египедэй түлөөлэгшэ һаналаа баряа гэжэ тэрэ һануулба. Бүхы дулдыданги ба колониальна оронууд корейскэ асуудал тушаа Египедэй хараа бодолые амаршална гэжэ Салах Эд-Дин-Бей мэдүүлбэ.

Египедэй түлөөлэгшэ тэрэшэлэн Суданска асуудал дээрэ тогтожо үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа Египет ба Судание нэгэдүүлхэ, тэдэнэй территориһоо английска сэрэгүүдые гаргаха хэрэгтэй гэбэ.

Египедэй түлөөлэгшэ Палестина тухай асуудалаар Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ажал-ябуулгые шүүмжэлжэ, Палестинэһээ зугадаһан арабуудай үгытэй ядуу байдал тухай тодорхойгоор хэлэбэ.

Ливанай түлөөлэгшэ үгэ абаад, палестинскэ асуудал тушаа ООН-эй ажал-ябуулгые шүүмжэлбэ. Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци Палестинэдэхи дайниие саг соонь уридшалан зогсоогсогүй гэжэ зааба.

Заседаниин эсэстэ Украинска ССР-эй делегациин толгойлогшо Барановский үгэ хэлэбэ. Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сесси дээрэ советскэ делегаци болбол эб найрамдалые бэхижүүлхэ ба дайе уридшалан зогсоохо ябадалда шэглүүлэгдэһэн шухала шэнэ алхам хэбэ гэжэ Украинын түлөөлэгшэ зааба. «Шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай ба арадуудай эб найрамдал болон аюулгүйе бэхижүүлхэ тухай декларации» ССР Союзай правительствоор оруулагдаа. Тэрэ хадаа ООН-дэ СССР-эй делегациин нэгэтэ бэшэ оруулһан эб найрамдалай дурадхалнуудые хүгжөөнэ. Холбоото Штадуудай ба Англиин делегацинууд Уставые хэрэгсээдэггүй, ООН-эй абаһан шиидхэбэринүүдые саг үргэлжэ эбдэдэг ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нормальна ажал-ябуулгые һаатуулдаг байна гэжэ Барановский зааба.

Советскэ Союзай гадаадын политика тушаа хардалга хэжэ үгэ хэлэһэн Австралиин ба Чилиин түлөөлэгшэдые Украинска ССР-эй делегациин толгойлогшо шүүмжэлбэ.

Титовско правительствын түлөөлэгшын хэлэһэн үгын удхые балшыса элирүүлхэ зуураа, Барановский болбол Титын правительствын түлөөлэгшэд СССР-тэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн империалистическэ түсэбүүдэй хабаадагшад байһанаа энэ сесси дээрэшье харуулаа гэжэ мэдүүлбэ. Империалистнуудай лагерь худар зугадагшад эб найрамдал хамгаалгын зүб программые Ассамблейдэ табижа шадахагүйнь лабтай гэжэ тэрэ хэлэбэ. СССР-эй эб найрамдалда дуратай политикые бузарлаха һэдэлгэтэй хардалгын голосуудтай нэгэдээд, эдэ ноёд өөһэдынгөө ээдэй заабаряар СССР-эй правительствода ба арадай демократиин оронуудай правительствонуудта эсэргүү худал хуурмаг гэмнэлгэнүүдые һанаанһаа таарулан хэнэ.

Түгэсхэлдөө Барановский иигэжэ мэдүүлбэ: «Дайнай тоо томшоггүй олон гасалан зоболон бэе дээрээ даажа гараһан Украинын арад шэнэ дайнай ургажа байгаа аюулые тэсэбэрилжэ шадахагүй ба тиимэһээ эб найрамдал хамгаалха тушаа Советскэ Союзай хэмжээ-ябуулгануудые дэмжэнэ. УССР-эй делегаци «Шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай ба арадуудай эб найрамдал болон аюулгүйе бэхижүүлхэ тухай декларацида» хэлэгдэһэн Советскэ правительствын эб найрамдалай дурадхалнуудта нэгэдэнэ, энэ декларации абахыень Генеральна Ассамблейе уряална. Советскэ Союзай энэ түүхэтэ дурадхал хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалха ба бэхижүүлхэ эгээн үнэн зүб арга болоно».

Эфиопиин делегат хадаа итальянска колонинууд байһан газарнуудай проблемэ тухай хэлэхэ зуураа, энэ тушаа ООН-эй элдэб янзын органуудай ябуулгануудые шүүмжэлбэ. Сомалиин ба Эритрейн арадуудай эрилтэнүүд мүнөө хүрэтэр мэдэрэгдээгүй гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Тэрэнэй һүүлээр, Генеральна Ассамблей ООН-эй гэшүүдтэ Индонезиие абаха тухай Индонезиин Холбоото Штадуудай правительствын мэдүүлгые хаража эхилээ. Аюулгүйн Советэй энэ оной сентябриин 26-най шиидхэбэри Ассамблейдэ табигдаба, тэрээн соогоо, Совет хадаа «ООН-эй уставай эрилтэнүүдтэ зохихо ба эб найрамдалда дуратай гүрэн байһан туладань», Индонезиие ООН-дэ абахые Генеральна Ассамблейдэ һайшаан дурадхаһан байгаа.

Ассамблей хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Индонезиие абаха гэжэ нэгэн һаналаар шиидэбэ.

Хэдэн делегадууд—тэрэ тоодо СССР-эй делегат ООН-эй гэшүүн болоһон Индонезиие амаршалжа богони үгэ хэлэбэ. «Советскэ Союзай делегациин нэрэһээ—гэжэ СССР-эй делегат Арутюнян мэдүүлбэ—би ООН-эй шэнэ гэшүүн —Индонезийскэ республикые амаршалнаб. СССР-эй делегаци болбол арадуудай хоорондохи эб найрамдалай ба хани харилсаанай аша туһада, Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци дотор бэелүүлхэ ажал-ябуулгадань Индонезийскэ республикада амжалтануудые хүсэнэ. СССР-эй делегаци хадаа бэеэ даанхай ба демократическа гүрэнөө байгуулха хэрэгтэнь индонезийскэ арадта амжалтануудые тэрэшэлэн хүсэнэ».

Индонезийскэ республикын түлөөлэгшын харюу үгэ хэлэһэнэй һүүлээр пленарна заседани хаагдаа.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн үдэрэй заседани дээрэ Аюулгүйн Советэй саг үргэлжынбэшэ гэшүүдые һунгаха талаар голосовани үргэлжэлөө. Генеральна Ассамблейн экономическа ба социальна советэй 6 гэшүүдые һунгажа эхилбэ. Тэрэ советэй составта 18 гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд ороно. 3 жэлэй болзорой үнгэрһэн ушарһаа энэ оной эсэстэ советэй составһаа Советскэ Союзай, Польшын, Англиин, Австралиин, Бразилиин ба Даниин түлөөлэгшэд гараха байна. Нюуса голосованяар экономическа ба Социальна советэй составта Советскэ Союз, Польша, Англи, Уругвай, Филиппины ба Швеци һунгагдаа.

Тэрэнэй һүүлээр Доминиканска республикын ба Филиппинын орондо, харгалзаха советэй хоёр гэшүүдые һунгалга болобо. Тэдэ хоёр гүрэнүүдэй түлөөлхэ болзорынь энэ оной эсэстэ дүүрэхэ байна. Нюуса голосовани хэгдэжэ, харгалзаха советтэ Доминиканска республика ба Тайланд һунгагдаа.

Тэрэнэй удаа тээ Аюулгүйн Советэй саг үргэлжынбэшэ гэшүүниие һунгаха нюуса голосованиин гурбан тур дахин үнгэргэгдөө. Гэбэшье, баллотировалагдаһан Турци ба Ливан 12 турай үнгэрһэнэй һүүлээршье шухала хэрэгтэй тоогоор голосуудые абаагүй. Аюулгүйн Советэй гэшүүниие һунгаха тушаа голосовани хойшолуулагдаба.

Энээгээр Генеральна Ассамблейн заседаниин хүдэлмэри дүүрээ. Политическэ ба тусхай Политическэ комитедүүд сентябриин 30-да хүдэлмэреэ эхилхэ.

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн мүнөө үглөөнэй заседани Куба, Египет ба Норвегиин орондо, Аюулгүйн Советэй саг үргэлжынбэшэ гурбан гэшүүдые һунгалгада зорюулагдаба. Тэдэ гүрэнүүдэй түлөөлхэ болзорынь энэ оной эсэстэ дүүрэхэ байна. ООН-эй Уставай ёһоор, Аюулгүйн Советтэ һунгалтанууд нюуса голосованяар хэгдэдэг, тиихэдээ советтэ һунгахын тула гурбанай хоёр хубяар олонхи голосууд эригдэдэг байна.

Голосованиин түрүүшын турай хэгдэхэдэ, Бразили ба Голланди шухала хэрэгтэй олонхи голосуудые абажа һунгагдаба. Гэбэшье нүгөө хоёр кандидатуранууд — Диван ба Турци хэрэгтэй тоогоор голосуудые суглуулжа шадаагүй.

ЧЕХОСЛОВАКИИН КОМПАРТИИН ХОЁР ЖЭЛЭЙ ҺУРГУУЛИ

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакиин компартиин центральна партийна һургуулида һуралсалай шэнэ жэл эхилбэ. Мүн коммунистическэ партиин хоёр жэлэй һургуули нээгдээ.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ Чехословакиин партийна эхин организацинуудта 85.933 политическэ эхин кружогууд хүдэлмэрилһэн ба тэдээндэ 1.593.641 хүн һураһан байна. Марксистско-ленинскэ 7.360 кружогуудта партиин 94.379 гэшүүд ба кандидадууд һураһан юм. Партиин районно комитедүүдэй дэргэдэ марксизм-ленинизмын һургуулинуудай үдэшын 582 филиалнуудта 17.783 хүн һураһан байна.

Венгриин министрнүүдэй советэй шиидхэбэри

БУДАПЕШТ, сентябриин 29. (ТАСС). Венгерскэ арадай республикын министрнүүдэй совет Будапештскэ университедэй философско факультедэй дэргэдэ марксизм-ленинизмын кафедра байгуулха тухай шиидхэбэри гаргаба. Тус кафедра оронойнгоо бүхы һургуулинуудта марксизм-ленинизм заалгые залан ударидаха ба хинаха зорилготой. Марксизм-ленинизмые шудалалга Венгриин дээдэ һургуулинуудай бүхы студентнүүдтэ уялгата болгогдоо.

Германска Демократическа Республика Экономическа Харилсан туһалалсалгын Советтэ абтаба

БЕРЛИН, сентябриин 29. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын Саг зуурын Правительство хадаа Экономическа Харилсан туһалалсалгын Советэй составта Германска Демократическа Республикые абаха тухай гуйлтатайгаар Экономическа Харилсан туһалалсалгын Советтэ хабаадагша-оронуудай правительствонуудта һаяхан хандажа, тус Советэй үндэһэлэгдэһэн принципүүдые зүбшөөһэн тухайгаа мэдүүлбэ.

Германска Демократическа Республикын Саг зуурын Правительствын гуйлтые хаража үзөөд, Советтэ хабаадагша бүхы оронуудай правительствонууд Советэй составта тэрэниие абахаар зүбшөөбэ, тиин Германска Демократическа Республика Харилсан туһалалсалгын Экономическа Советтэ хабаадагшань болобо.

Баруун Берлинэй хүн зон эб найрамдалай түлөө голосовална

БЕРЛИН. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Ехэ Берлинэй эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй комитет уряа толилбо, тэрээн соонь, Баруун Берлиндэ энэ оной сентябриин 14 хүрэтэр Стокгольмско Уряада 112.332 хүн гар табяа гэжэ хэлэгдэнэ. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдтэ эсэргүү хэһээлтэ мүрдэлгэ баруун секторнүүдтэ сентябриин 15-да эхилбэ. Гэбэшье, дай үүдхэгшэд эндүүрээ. Стокгольмско Уряада гар табиһан Баруун Берлинэй хүн зоной тоо сентябриин 19-дэ 113.732 хүн хүрэтэр олошорбо. Хэһээлтэ мүрдэлгын хэмжээнүүдэй абтаһанай һүүлээр Баруун Берлинэй 1400 хүн атомна бомбо хорихо тухай уряада гар табиһан байна. «Эб найрамдал тээшэ эрмэлзэһэн берлинецүүдэй дура зоригые хэншье мохоожо шадахагүй, уряада гар табигшадай тоо улам ургаха байна» гэжэ тус уряа дотор хэлэгдэнэ.

Стокгольмско Уряада хоёр миллион хахад американецуул гараа табиба

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай информационно центр иигэжэ соносхобо: сентябриин 22-ой байдалаар 48 штадуудта, Аляскада, Гавайска аралнууд дээрэ, Панамска каналай зоно шадар ба Порт-Рикодо ажаһуудаг 2,5 миллион американецууд американска реакционернүүдэй зүгһөө хашалта, айлгалта ба терророй хэгдэбэшье, Стокгольмско Уряада гараа табяа.

Тус уряада гараа табигшадай дунда 600 үлүүтэй мэдээжэ эрдэмтэд, священнигүүд, уранзохёолшод, профсоюзай ударидагшад ба багшанар, мүн тэрэшэлэн протестанска епископууд бии.

Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо Окино-Ключевскойн долоон жэлэй һургуулиин һурагшад ехэхэн туһа хүргэнэ. Зураг дээрэ: һурагшад тус колхозой хартаабхые малтажа байна. М. Карабекова ба В. Карабенков гэгшэд наада захадань харагдана.

Д. Носовой фото.

Һонирхолтой экскурси

Бурят-Монголой зооветинститудай зоотехническэ факультедэй V курсын студентнэр Костромско областиин түрүү ажахынуудаар, малажалай талаар научно-шэнжэлэлгын Москвадахи эмхи зургаануудаар ябажа ба Украинска ССР-эй Херсонско областиин Аскания-Новадахи малые гибридизацилха ба акклиматизацилха научно-шэнжэлэлгын институдта ошожо, үйлэдбэриин практика үнгэргөөд, һаяхан бусажа ерэбэ.

Институдай студент отличник К. Миронов үүлтэр һайнтай мал үсхэбэрилдэг, Ленинэй орденто «Караваево» гэжэ совхоздо үсхэбэрилэгдэжэ байһан ашаг шэмэ ехэтэ эбэртэ бодо малые хараһан тухайгаа студентнэрэй хамтын суглаан дээрэ хөөрэжэ үгэбэ. «Энэ үхэр тухай юрэ дуулахадаа гү, али уншахадаа тиимэ ехээр һонирходоггүй һэмди—гэжэ нүхэр Миронов хэлэнэ,—харин 600—700—800 килограмм бэетэй, хоёр метр шахуу утатай томо дэлэнтэй үнеэдые нюдөөрөө харахадаа ехэ һонирхообди. Иимэ үнеэн бүриһөө үдэр бүхэндэ 45—60 литр һүн гарана.

Тус совхозой главна зоотехник, Сталинска шангай лауреат, Социалистическэ Ажалай Герой С. И. Штейман совхозой туйлаһан амжалтануудай ушар шалтагаан тухай, мүн саашанхи зорилгонуудай тухайгаа студентнэртэ хөөрэжэ үгөө. Энэнь студентнэрэй саашанхи һуралсалдань горьтойхон туһа болохо үгэхэ байна.

К. Васильев.

Оролдосотой ажалай үрэ

А. Ф. Антонов «Осоавиахим» (Иволга) колхозой СТФ-е даагшаар хүдэлмэрилнэ. Энэ нүхэр оролдосотой ба шадабаритай ажалаараа гахайнуудые үсхэбэрилхэ түсэбөө колхозой дүүргэлгэдэ горьтойхон туһа хүргэнэ. Нүхэр Антонов гахайнуудые үсхэбэрилхэ 1949 оной түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн юм. Тиин нэмэлтэ түсэбэри болгон 7 поршоонхонуудые абаһан байна.

Энэ жэл колхозой 186 поршоонхонуудые бүрин бүтэнөөр тэнжээжэ, колхозой олзо доход 18 мянган түхэригөөр нэмээбэ.

Л. Бондаренко.

ФУТБОЛ

Үнгэрөөшэ субботодо «Динамо» стадион дээрэ «Красная Звезда» ба «Старт» гэжэ һайндуранай обществонуудай команданууд футболоор городой түрүү һуури ээлэлгын ээлжээтэ матч үнгэргэбэ. «Красная Звезда» командынхид түрүүшын минутаһаа эдэбхи ехэтэй добтолго хэбэшье, удаан саг соо тоо нээжэ шадабагүй. Харин нааданай түрүүшын хахадай 27-дохи минутада удаа удаагаар 2 гол стартынхидай ворота руу сохиһон байна.

«Старт» командынхид тоо нээхэ гэжэ оролдобошье, тэрэнээ хүсэлдүүлжэ шадабагүй.

Энэ матч 3:0 гэһэн тоотойгоор «Красная Звезда» командын илалтаар дүүрэбэ. Иигэжэ энэ команда турнирна таблица соо 3-дахи һуури эзэлбэ.

* * *

Һаяхан машина бүтээлгын заводой стадион дээрэ ПВЗ-гэй «Локомотив» ба «Байкал» гэжэ спортивна обществонуудай команданууд уулзаба. Нааданай эхилхэ сасуу добтолгын үүсхэлые гартаа абаһан байкалайхид хадаа хүсэтэй команда гэжэ алдаршаһан «Локомотивые» 3:2 гэһэн тоотойгоор илаһан байна.

Үглөөдэрынь «Байкал» обществын футболистнар «Динамо» стадион дээрэ «Красное знамя» обществын командатай уулзаха зуураа, наадалгын түрүүшын хахад соо шадабаритай добтолго хэжэ хоёр очкотой болобо.

Наадалгын хоёрдохи хахадта команданууд темпээ һуларуулбашье, байкалайхид баһа нэгэ очко абажа, 3:0 гэһэн тоогойгоор илаа.

Е. Николаев.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, сентябриин 30. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанда эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө. Сеулай оборонo уруу хошууран ороһон американска сэрэгүүд нэмэлтэ хүнүүдые ба техникэ абаад, шанга атакануудые хэжэ үргэлжэлһөөр. Сеулые хамгаалжа байгаа Арадай армиин частьнууд дайсанай тоогоор булюу хүсэндэ түригдэн сухаряад, городой хойто ба зүүн захануудта дайлалдажа байна.

Сентябриин 29 ба 30-най туршада, Сеулые хамгаалжа байгаа Арадай армиин частьнууд городой хүн зоной эдэбхитэй ба шэн зоригто туһаламжатайгаар, улицын байлдаануудые хэжэ, дайсанай 1900 шахуу солдадууд, офицернүүдые, тэрэшэлэн дайсанай сэрэгэй ехэ техникэ усадхаа.

Ондоо фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанай тоогоороо булюу хүсэнүүдтэ эсэргүү хүндэ хүшэр хамгаалгын байлдаануудые хэбэ.

Сентябриин 28-да Арадай армиин эрьеын артиллериин частьнууд Онгидон (Осон) хахад аралай оршондо американска сэрэгэй корабльнуудые буудажа, американска нэгэ крейсерые уһа руу шэнгээгээ.

ПХЕНЬЯН, октябриин 1. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Сеулай районд Арадай армиин частьнууд дайсанай тоогоороо булюу частьнуудтай улицын хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө. Дайсанда ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулһанайнгаа һүүлээр, Арадай армиин частьнууд сентябриин 29-дэ Сеулай центральна хубиһаа урид бэлэдхэгдэһэн позицинуудта сухарин ошобо.

Сеулай хойно ба зүүн хойно 1—2 километрын участок дээрэ Арадай армиин частьнууд американска сэрэгүүдтэй хатуу шанга байлдаануудые хэжэ байна.

Американска ба лисынмановска марионеточнэ сэрэгүүд Сеулай амгалан хүн зониие олоорнь хюдана, зэрлиг муухай аашануудые гаргана. Дайсан хадаа элдэб янзын бузар муухай аргануудые хэрэглэн, эрэшүүлые ба эхэнэрнүүдые, залуушуулые ба хүгшэдые илгаагүйгөөр сохино, амгалан һууһан олон хүнүүдые алана.

Сентябриин 30-да Сеулай районд болоһон байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай олон тоото солдадууд ба офицернүүдые, сэрэгэй ехэ техникэ, тэрэ тоодо 4 танк үгы хэбэ.

Сентябриин 28-да Арадай армиин эрьеын артиллери Нампхо райондо дүтэлжэ ерэһэн американска торпеднэ катерые уһа руу шэнгээбэ.

ПХЕНЬЯН, октябриин 1. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани иигэжэ мэдээсэбэ:

Добтолжо байгаа дайсантай хатуу шанга байлдаануудые ябуулан, Арадай армиин частьнууд хойто зүг руу шэглэн, шэнэ позицинуудта эмхитэйгээр сухариба.

Сеулай районд Арадай армиин частьнууд хатуу шанга байлдаануудые хэжэ, тоогоороо булюу дайсанда ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулаад, городой хойто ба зүүн зүгтэ байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө.

Октябриин 1-дэ болоһон байлдаануудта Арадай армиин частьнууд дайсанай амиды хүсэндэ угаа ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулһан ба 6 танк усадхаһан байна.

Октябриин 1-дэ Арадай армиин зенитнэ артиллери дайсанай 7 самолёдые буудажа унагаагаа.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02399. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000